Approved For Release 2008/07/01 : CIA-RDP80T00246A003800120065-6

Chapter I

Hirado eszkozok: Communication instruments

Az eredmenyes hatarorzes egyik fo kovetelmenye volt,hogy a Hatarorseg zavartalanul mukodo megbizhato hirkozlo eszkozokkel rendelkezzék.

1956 nyaran a Hatarorseg hirkozlesre,telefont,géptavirot,radiot es futár-futopóstát használtak.

A Határörség legáltalanosabban használt hirkozlo eszkoze a telefon volt.A Hatarorseg minden egyes egysege telefonon osszekottetest tudott teremteni az osszes felottes parancsnokságával a föparancsnoksagig,valamint a Magyar Posta kozpontjain keresztul minden polgari es allami szervel.A telefon-összekötteteést az alabbiak szerint épitettek ki.A Hatarorseg foparancsnoksag telefon kozpontja közvetlen vonalu osszekottetessel rendelkezett a 11 Határör Kerület telefon kozpontjaival,a kikepzo egysegek telefon kozpontjaival es a trenirozo egysegek telefon központjaival. (**) Ezeknek az egysegeknek a telefon kozpontjain keresztul pedig az ezen egysegek ala rendelt alegysegekkel tudott osszekottetesbe lepni.Peldaul:A Foparancsnok telefon osszekottetest kert a Csornai Kerulet Sopronó Zászlóaljának Mucki örsével,akkor a Foparancsnok telefon központja érinkezésbe lépett a Csornai kerulet telefon kozpontjaval.Csorna biztositotta a vonalat a Soproni Zaszloalj telefon kozpontjaig,a SoproniZaszloalj telefonkozpontja pedig kapcsolta a Mucki ors alkozpontjat.

**.A B.M.Hatarorseg Foparancsnoksag kozvetlen vonallal rendelkezett az allami kozigazgatasi szervek fele es minden karhatalmi szerv parancsnoksaga fele az un.Kozvetlen Titkos Allami telefonon.

Approved For Release 2008/07/01 : CIA-RDP80T00246A003800120065-6

Approved For Release 2008/07/01 : CIA-RDP80T00246A003800120065-6

Tehat az egyes egysegeknek es alapegysegeknek a telefon halozata leposzetesen volt kiepitve fontrol a Foparancsnoksagtol lefele,ugy hogy a Foparancsnokseg kozpontja minden alaja rendelt onallo egyseggel barmikor erinkezesbe tudott lepni s ezeken keresztul az aleggsegekkel is.Peldaul:A Foparancsnokseg barmikor erinkezesbe tudott lepni az alaja rendelt 11 Kerulet kozul akar melyikkel s ez a Kerulet biztositani tudta az osszekottetest a szazlocaljai ill.orsei es kisorsei fele.
A Foparancsnoksag ala rendelt egysegeknek egymassal azonban nem minden esetben volt kozvetlen osszekottetesuk csak a Foparancsnoksag telefon kozpontjain keresztul.Peldaul: ha a Csornai Kerulet a telefonon akart erinkezni az Oroshazi Kerulettel,akker elosszor a Foparancsnoksagot hivta s az kapcsoltaaz Oroshazi kerulet telefon kozpontjat.Elofordult azonban,hogy az egymassal szomszedos egysegek (keruletek) rendelkeztek kozvetlen telefon osszekottetessel. (pl.Csorna-Gyor) Az egysegek ala rendelt alegysegek szinten csak a magasabb egyseg telefonkozpontjain keresztul tudtak egymassal erinkezni.Peldaul:a Mack-i ors a szomszedos Hermes-i orsel (mindketto alegyseg) csak a Soproni Zaszlocalj telefonk kozpontjakn keresztul tudott erinkezni.Ez a korulmeny bizonyos mertekben lassitotta az egysegek kozotti kapcsolat letesites gyorsasagat de sosem volt ennek a gyakorlatban nagyobb hatranya.Viszont bizonyos foku hatrany szarmozott ebbol a hang erosegenek a csokkenesevel.Ezt a hangero csokkenest erosito allomasok beiktatasaval kuzdottek le.
Peldaul:ha a Hegyeshalomi F.E.P. telefon osszekottetest kert a Nyirbatori Kerulettel akkor a F.E.P. kozpontja kapcsolta a Gyori Keruletet, Gyor kapcsolta Budapestet s Budapest biztositotta a Nyirbatori vonalat.

2.

Approved For Release 2008/07/01 : CIA-RDP80T00246A003800120065-6

Approved For Release 2008/07/01 : CIA-RDP80T00246A003800120065-6

Ilyen tavolsag mellett a telefon beszelgetes erosites nelkul majdnem lehetetlen volt, ezert a Nagyoshalomi F.H.P. koreszero a Gyori Kerulet erinkezesbe lepett a Gyorben leve erosito allomassal.Ezutan a hirkezelesnek szavartalannl mukodett.Az erosito allomasok minden esetben a Magyar Posta tulajdonat kepeztek,s ennek a polgari szervnek a kezeleseben is alltettak.

A Hatarorseg telefon halozatanak kiepiteset a B.M. hataror Hirado egysegek vegeztek.A karbantartasrol,javitasrol es bovitesrol (Kisseliserol) is ezen szerv@ gondoskodott.A karbantarto,javito es epitoszkozoket a Hatarorseg Hadtap szervei szereztek be a B.M. Anyagi es Technikai Foosztalyatol.A telefon kozpontok es kezsulekek reszben a Magyar Posta ill. a Hatarorseg tulajdonat kepeztek.

A Hatarorseg tulajdonat kepeztek a kiserok es orsok alkozpontjai es telefon kezsulekei.

A Magyar Posta tulajdona volt a Zaszlaaljak,Keruletek,kulonbozo egysegek es a Foparancsnoksag telefon kozpontjai es kezsulekei.A tulajdonjogtol eltekintve minden esetben a Hatarorseg kezeleseben alltettak. (uzemeltetes,fenntartas)

A telefon vonalak epitoi,karbantartoi es javitoi,valamint a telefon kozpontokkezeloi (kiveve az orsok es kiserok alkozpontjainak kezeloit) minden esetben elvegeztek az Ady-ligeti (Budapest) Hataror Hirado iskolat vagy a Hataror Hirado tiszthelyettes iskolat ugyan ott. A tovabbszolgalo hirado tiszthelyettesektol es a hirado tisztektol megkivantak a polgari telefonepitoi vagy szereloi szakkepzettseget es begyakorltsaget is a tobbi hataror tovabb szolgalo tiszthelyettestol es tisztto1 elteresn.A legenysegi es ser tiszthelyettes allomanyuaktol nem

(3)

Approved For Release 2008/07/01 : CIA-RDP80T00246A003800120065-6

Approved For Release 2008/07/01 : CIA-RDP80T00246A003800120065-6

koveteltek meg az elokepzettseget.A legenysegi allomanyu hiradokat a bevonulas utan 2-3 het mulva onkentes jelentkezes alapjan valogattak ki.A jelentkezoket Budapest Ady-ligeten kepeztek ki telefon vonal epitove vagy telefonkozpont kezelove,valamint telefon szerelo,javito es epitove.Ezen utobbi kepzettseget a Hataror Hirado Tiszthelyettes Iskola novendekei kaptak.

A telefon hasznalata a B.M.Hatarorsegnel:

A B.M.Hatarorseg a telefonon kozolt hiranyagot rendes beszelgeteseken,tavmondatokban ill.rejtjelezett tavmondatokban adta.

Az elobbi esetben egy parancsnok az alarendeltjenek szoban telefonon keresztul adott parancsot vagy utasitotta valamilyen feladat vegrehajtasara ill.az alarendelt kort valamire engedelyt illetve valamilyen parancs vegrehajtasarol beszamolt.

Tavmondat formaljaban utasitasokat,folyo gazdasagi es anyagi vonatkozasu parancsokat kozoltek.(tavmondatot csak egy magasabb parancsnoksag kuldott az alarendelt egyseg parancsnokanak vagy mas alarendeltjenek) .

Titkos jellegu parancsokat,utasitasokat,vagy Belugyminiszteri rendeleteket rejtjelezett tavmondatok alakjaban vagy ha tobb egysegnek szolt korozvenyben tovabbitottak.

A tavmondatot kuldo parancsnoksag parancsnoka ill.a parancsnok megbizotta megszovegezte,rejtjelezte vagy rejtjeleztette a kivant szovegreszt a rejtjelezokkel ezutan a kozponthezelenek atadta tovabbitas vegett.

Approved For Release 2008/07/01 : CIA-RDP80T00246A003800120065-6

Approved For Release 2008/07/01 : CIA-RDP80T00246A003800120065-6

A kozpont kezeloje a szoveget a rendeltetesi helyere kozvetitette,hol a tavmondat naloba (titkositott naplo a kozpontkezelok keseleseben) rogzitettek.Ezutan azonnal atadta a cimzettnek aki pontos keltezessel es alairasaval igazolta a tudomasulvetelt es annak idopontjat.

A korozvenyek tovabbitasa ugyan igy tortent azzal a kulonbseggel, hogy egyszerre tobb egysegnek ill.alegysegnek kozvetitettek.

Mind a tavmondatok mind korozvenyek titkos jelleggel rendelkeztek meg akkor is ,ha nem rejtjelezett szoveggel tovabbitottak.A szovegek tartalma azonban csak akkor volt teljes mertekben ertheto ha a telefonbeszelgetes hallgatoja targyi ismerettseggel rendelkezett.Megneheziteette a telefonbeszelgetesek megerteset (kivulalloknak,lehalgatoknak) az allomasok fedo nevvel valo ellatasa.A fedonevvel valo ellatast fentrol lefele a B.M. Hataror Foparancsnokseg es a B.M.Hataror Keruletek vegeztek,ugy hogy a Foparancsnoksag ellatta fedonevekkel a kozvetlen alarendelt 11 Hataror kerulet telefon kozpontjait,a Hataror Tisztiiskolat a Foti Hataror tisztihelyettes iskolat es a legenysegi kikepzo egysegeket.Ezek az egysegek pedig az alajuk rendelt alegysegeket (foleg orsoket es kisorsoket,mert as iskolak es kikepzo egysegek nem rendelkeztek alegysegekkel) vagyis a Kerulet Hirado osztaly parancsnoka a kerulethez tartozo zaszloaljakat orsoket es kisorsoket latta el fedonevek-tablazattal.

Ezeket a fedoneveket ket hetenkent valtoztattak es a hasznalatuk minden telefon hivaskor kotelezo volt,kiveve ha a Hatarorseg valamelyik allomasa postai vonalat hasznalt vagy a MP. reszerol tortent hivas.Ez utobbi esetben,a posta altal hivott egyseg a hivatalos neven jelenkezett. (pl.Hegyeshalom Hatarorseg stb.)

Approved For Release 2008/07/01 : CIA-RDP80T00246A003800120065-6

Approved For Release 2008/07/01 : CIA-RDP80T00246A003800120065-6

A telefon hasznalata a vegrehajto szolgalatban)

A kozvetlen hatarorzest az orsok ill. az orsok altal kikuldott Ha - taror jarorok vegeztek.A jarorok a feny es hangjeleket kiveve minden jelentesuket,keresuket,megfigyelesuket es a hatarorzessel kapcsolatos eszlelesuket az orsparancsnoknak (vagy ors ugyeletesnek) telefonon kozoltek.Az orsparancsnok ill. az ors ugyeleti szolgalata szinten telefonon tartotta az osszekottetest minden altala kikuldott jarorevel.

Az orsparancsnok azonban nem csak a jarorokkal tartotta a kapcsolatot es utasitotta oket parancsai vegrehajtasara,hanem az ors eletenek minden mozzanatarol jelentest tett a feljebbvaloinak.Ez a mindennapos jelentestetel telefonon keresztul tortent. A Zaszloaljak szinten telefonon keresztul tettek meg jelenteseiket a keruletek fele. A hirkozles csupan csak a keruletektol felfele oszlott meg. (geptaviro es radio hasznalataval) A keruletektol lefele a zaszloaljak,orsok es kisorsok fele minden hirkozles (kiveve a futarpostat) telefonon bonyolodott le.Keruletektol felfele a hirkozles egy tekintelyes reszet szinten telefonon keresztul kozvetitettek.A telefon hasznalataa Hatarorsegnel mindennapos volt.

Peldak a telefon hasznalatara a Hatarorsegen belul:

X orson szolgalatott teljesito jaror megallapitja,hogy hatarsertes tortent befele,a terepviszonyok kiertekelese utan es nyomolvasas utan a legkozelebbi hatermenti telefonkeszulektol jelentest tesz a parancsnokanak

Approved For Release 2008/07/01 : CIA-RDP80T00246A003800120065-6

Approved For Release 2008/07/01 : CIA-RDP80T00246A003800120065-6

minderrol.A parancsnok ezutan utasitja a jarert a hatarserte elfogasanak eszkozleserek vonatkozo harci feladatok vagrehajtasara.Ezutan az ors szemalyi allomanyanak a riadoztatasaval egyidejuleg jelentest tesz a zaszloalj vagy kerulet hadmuveleti ugyeletesenek ill. fontossag szerintmaganak a zaszloalj vagy kerulet parancsnoknak telefonon a hatarsertesrol ahatarserto valoszinu haladasi iranyarol es a sajat elharito ill. felgongyolitesi intezkedeseirol.A kesobbiek folyaman minden parancsot telefonob kapottxx az orsparancsnok es mindenrol telefonon tett jelentest a parancsnokanak. (rendes telefon beszelgetes)

2.) A nemzeti unnepek alkalmaval a B.M.Hatarorseg egysegei erositett szolgalatott lattak el.Az erositett szolgalat megkezdesere es befejezesere a Hataror zaszloaljak,orsok es a kisorsok telefonon kaptak utasitast a felsobb parancsnoksagtol. (Tavmondat vgay rejtjelezett tavmondat)

3.) A B.M.valamelyik karhatalmi szerve korozest adott ki, (valaki felkutatasara es elfogasara) ha ezt a korozest a Hatarorsreg eroire is kiterjesztettek akkor a Hataror egysegeknek a Keruletektol lefele a korozes elrendelesere szolo parancsot es a korozott egyen ill.egyenek szemelyi adatait,ismertetojeleit,szemelyleirasat,valamint valoszinu mozgasi iranyat telefonon kozoltek.,tavmondat vagy korozveny formalyaban.(tavmondat vagy korozveny)

4.) A keruletek a zaszloaljakat a zaszloaljak pedig az orsoket minden honap elso feleben anyag es elelem felvetelezesre a kerulet ill.a zaszloaljszekhelyere berendeltek.Ezt a parancsot minden esetben telefonon kozoltek. (tavmondat)

5.) Ha az orsparancsnokokat a kerulet szekhelyre tovabbkepzesre be-

Approved For Release 2008/07/01 : CIA-RDP80T00246A003800120065-6

Approved For Release 2008/07/01 : CIA-RDP80T00246A003800120065-6

rendeltekezt a parancsot rejtjelezve korozveny alakjaban tovabbitottak az orsok fele. (rejtjelezett korozveny.)

6.) A Haterorseg erdinek atcsopertositasara szolo Foparancsnoksagi parancsot az egysegek ill.alegysegek telefonon kozolt parancsban kaptak meg (tavmondat illetoleg rejtjelezett tavmondat forma.)

7.) A Hatarorseg tanfolyamaira valo jelenkezesre szolo felhivast ill. parancsot a magasabb egysegek telefonon rejtjelezve vagy rendes szoveggel tovabbitottak az egysegek ill.alegysegek fele.(korozveny ill.rejtjelezett korozveny.)

Approved For Release 2008/07/01 : CIA-RDP80T00246A003800120065-6